

РЕПУБЛИКА СРПСКЕ

Министарство
саобраћаја и веза

РЕПУБЛИКА СРПСКЕ

Министарство
унутрашњих
послова

РЕПУБЛИКА СРПСКЕ

Министарство
просвете и
културе

РЕПУБЛИКА СРПСКЕ

Агенција за
безбједност
саобраћаја

РЕПУБЛИКА СРПСКЕ

Ауто-мото савез

МЕДИЈСКИ ПАРТНЕР:

ПЛАН ПРЕВЕНТИВНЕ КАМПАЊЕ

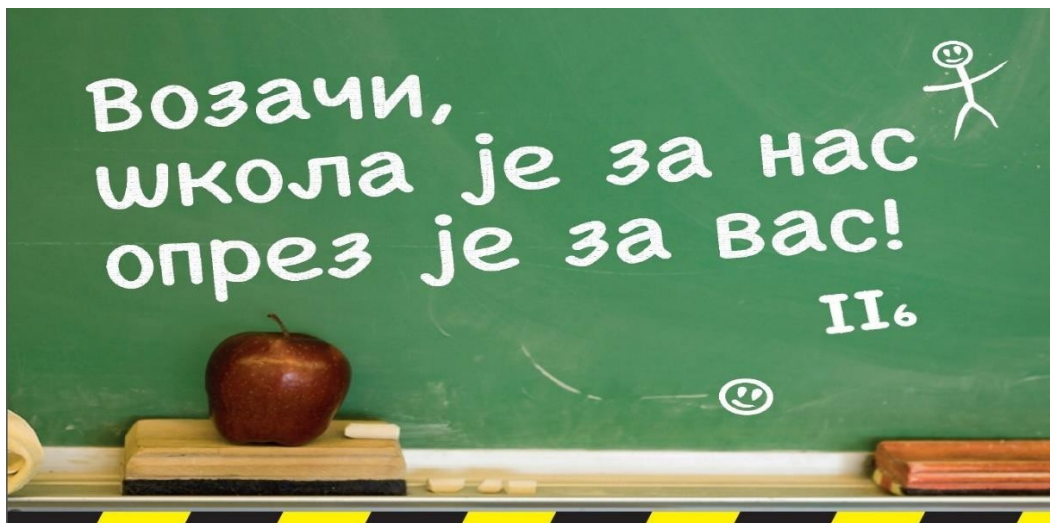
„ВОЗАЧИ, ШКОЛА ЈЕ ЗА НАС, ОПРЕЗ ЈЕ ЗА ВАС“

ЦИЉНА ГРУПА: ВОЗАЧИ И ДЈЕЦА КАО УЧЕСНИЦИ У САОБРАЋАЈУ

Кампању подржава Европски Савјет за безбједност саобраћаја

European Transport Safety Council

Бања Лука, септембар 2024. године

САДРЖАЈ

УВОД.....	3
1. ИНФОРМАЦИЈЕ О УКЉУЧЕНИМ СУБЈЕКТИМА	3
2. ПОЗАДИНА ПРЕВЕНТИВИХ АКТИВНОСТИ	3
2.1. Постојеће стање идосадашње активности	3
3. ОКВИР ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРЕВЕНТИВНЕ КАМПАЊЕ	4
3.1. Просторни и временски оквир за реализацију превентивне кампање.....	4
3.2. Циљ превентивне кампање.....	4
4. ОПИС АКТИВНОСТ ПРЕМА СУБЈЕКТИМА	5
5. Прилог 1- Инфограф.....	7
6. Прилог 2- Летак.....	8

УВОД

Дјеца представљају најугроженију категорију учесника у саобраћају и њихова безбједност у великој мјери зависи од нивоа саобраћајног образовања који посједују. Последњих година саобраћајном образовању дјеце посвећује се велика пажња. Безбједно понашање у саобраћајном окружењу захтјева, између осталог, одређене когнитивне вјештине. За разлику од одраслих особа, дјеца имају мање него потпуно развијен периферни вид (Трифуновић, 2017). Такође, дјеца су посебно угрожена категорија учесника у саобраћају због: изложености ризику, рањивости, грешака субјективног карактера, пропуста у регулативи, лоших саобраћајних рјешења и слично. Понашање дјеце у саобраћају је врло често непредвидиво и зависи од разних фактора (Липовац, 2007). Грешке које праве дјеца, у саобраћају, условљене су ограниченим способностима примања више информација одједном, немогућношћу правилне процјене брзине и удаљености возила, неразумјевањем саобраћајних знакова и семафора, прецјењивањем личних способности у погледу претрчавања улице, ограниченошћу могућности селекције битних околности, непосједовањем навика за примјену правила „види и буди виђен“. Дјеца често гријеше и у процјени времена потребног за прелазак улице, при чему на њихово понашање утичу и карактеристике њихове личности, проблеми који их тренутно окупирају, дешавања и појаве у околини и сл. (Липовац, 2007; Трифуновић, 2020). Физичке карактеристике дјеце предшколског и основно-школског узраста, као што су: тјелесна конституција, „мала“ висина и дужина корака, уз карактеристике понашања, представљају специфичности које често доводе до стварања изненадних и опасних ситуација, и то ступањем дјеце на коловозу, при чему возачи немају могућност благовременог реаговања и избјегавања изненадно створене опасне ситуације.

1. ИНФОРМАЦИЈЕ О УКЉУЧЕНИМ СУБЈЕКТИМА

У реализацију превентивне активности „ВОЗАЧИ, ШКОЛА ЈЕ ЗА НАС, ОПРЕЗ ЈЕ ЗА ВАС“ укључени су следећи субјекти:

- Министарство саобраћаја и веза Републике Српске;
- Министарство унутрашњих послова Републике Српске;
- Министарство просвјете и културе Републике Српске;
- Агенција за безбједност саобраћаја Републике Српске;
- Ауто-мото савез Републике Српске;
- Јединице локалне самоуправе;
- Радио телевизија Републике Српске и
- Радио и телевизијске станице.

2. ПОЗАДИНА ПРЕВЕНТИВНИХ АКТИВНОСТИ

2.1. Постојеће стање и досадашње активности

Посматрајући посљедице по дјецу, може се констатовати да су у 2023. години погинула три дјетета у својству путника, а у току 2022. године су погинула четири дјетета (1 - пјешак; 3 - путник). Тешке

тјелесне повреде у 2023. години задобило је 28 дјеце, што је за 13 више у односу на 2022. годину у којој је 15 дјеце евидентирано са тешким тјелесним повредама. Кад је ријеч о дјеци која су задобила лакше тјелесне повреде, може се констатовати да је у 2023. години повећан број дјеце код којих је евидентирана наведена врста повреда (2023. година – 183 дјеце је задобило ЛТП; 2022. година – 169 дјеце је задобило ЛТП);¹

Агенција за безбједност саобраћаја Републике Српске заједно са Министарством саобраћаја и веза, Министарством унутрашњих послова, Министарством просвјете и културе, Ауто-мото савезом Републике Српске и јединицама локалне самоуправе реализовала је превентивну кампању под називом „ВОЗАЧИ, ШКОЛА ЈЕ ЗА НАС, ОПРЕЗ ЈЕ ЗА ВАС“. Почетак кампање је обиљежен у Бањалуци, посјетом основним школама Иво Андрић и Бранко Ћопић. Реализоване активности поводом почетка кампање су едукативна обраћања представника институција, едукативна представа „Саобраћајне чаролије“ и подјела промотивног материјала (мајица, сликовница, бојанки, свјетлећих наруквица, свјетлећих привјесака, свјетлећих руксака, распореда часова, наљепница за свеску) са мотивима безбједности саобраћаја. Промотивни материјал се дјелио дјеци у основним школама широм Републике Српске.

3. ОКВИР ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРЕВЕНТИВНЕ КАМПАЊЕ

3.1. Просторни и временски оквир за реализацију превентивне кампање

Превентивна кампања „ВОЗАЧИ, ШКОЛА ЈЕ ЗА НАС, ОПРЕЗ ЈЕ ЗА ВАС“ проводиће се у периоду од 02. септембра 2024. до 30. септембра 2024. године, док ће се одређене активности проводити током читаве школске године. Почетак кампање ће се обиљежити у ОШ „Милан Ракић“ у Карановцу 30.08.2024. године са почетком од 17.00 часова, Музичкој школи „Владо Милошевић“ у Бања Луци 02.09.2024. године са почетком од 08.00 часова, те у ОШ „Јован Цвијић“ у Бања Луци 02.09.2024. године, гдје су за 10.50 часова планиране изјаве за медије, а почетак извођења представе „Саобраћајне чаролије“ за 11.00 часова. Предвиђене активности поводом почетка кампање су обраћања представника релевантних институција и подјела промотивног материјала (мајица, сликовница, свјетлећих наруквица, свјетлећих руксака, распореда часова) са мотивима безбједности саобраћаја.

Основним школама ће бити подјељени и инфографови „Лекције које живот значе“ који ће бити постављени у учионицама и ходницима школа како би ученици могли видјети како се безбједно понашати у саобраћају. На тај начин се утиче на исправно и безбједно понашање дјеце у саобраћају и повећање њиховог опреза када учествују у саобраћају било као пјешаци или бициклисти. У оквиру наведене активности у још неколико основних школа широм Републике Српске биће организована предавања са подјелом промотивног материјала.

3.2. Циљ превентивне кампање

Циљ провођења кампање „ВОЗАЧИ, ШКОЛА ЈЕ ЗА НАС, ОПРЕЗ ЈЕ ЗА ВАС“ је повећање нивоа безбједности саобраћаја у Републици Српској, првенствено утичући на возаче којима се скреће пажња да је почела нова школска година, да морају бити опрезнији и очекивати повећано учешће дјеце у саобраћају. Поред тога утиче и на дјецу која учествују у саобраћају да поштују правила и буду опрезнија

¹ Министарство унутрашњих послова Републике Српске, Анализа стања безбједности саобраћаја у Републици Српској за 2023. годину.

приликом кретања.

Кампањом се утиче на промјену ставова о важности и значају безбједности дјецe у саобраћају, преношење поруке учесницима у саобраћају колико је важно обратити пажњу на почетак школске године и најмлађе учеснике у саобраћају. Реализацијом ове кампање утиче се на повећање безбједности дјецe као учесника у саобраћају, односно смањење броја саобраћајних незгода у којима учествују дјецa.

4. ОПИС АКТИВНОСТ ПРЕМА СУБЈЕКТИМА

МИНИСТАРСТВО САОБРАЋАЈА И ВЕЗА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Министарство саобраћаја и веза у сарадњи са Стручном институцијом за техничке прегледе, Аутомото савезом Републике Српске, Привредном комором РС и Асоцијацијом за техничке прегледе иницираће техничку контролу аутобуса и припреме аутобуса за почетак школске године код свих превозника. Министар саобраћаја и веза посјетиће неколико школа и том приликом дјеци ће бити уручени промотивни материјали. Представници Министарства саобраћаја и веза Републике Српске ће учествовати у активностима поводом кампање по унапријед утврђеном локацијском и временском периоду (5 службеника).

- Министарство унутрашњих послова ће у првом мјесецу нове школске године (септембар)

МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

обезбједити присуство полицијских службеника у зонама школа, вршити појачану контролу одвијања саобраћаја у зони школа и контролу паркирања;

- сагледати стање саобраћајне сигнализације у зонама школа те заједно са осталим субјектима дефинисати најбезбједније путеве до школе;
- представници Министарства унутрашњих послова Републике Српске ће обављати пригодна предавања у школама, као и учествовати у радио и телевизијским емисијама.

АГЕНЦИЈА ЗА БЕЗБЈЕДНОСТ САОБРАЋАЈА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Агенција ће у провођењу кампање:

- у оквиру кампање организовати учешће представника Министарства и других институција који ће се укључити у кампању;
- финансирати набавку и штампање промотивног материјала са мотивима безбједности саобраћаја;
 - 1000 свјетлећих наруквица,
 - 200 свјетлећих руксака,
 - 3500 сликовница.
- представници Агенције посјетиће неколико школа и том приликом дјеци ће бити одржано предавање на тему „10 лекција које живот значе“ на полигону за дјецу и уручити промотивни материјал (инфографове, сликовнице, мајице, свјетлеће наруквице, и сл.);
- финансираће одржавање представа „Мирка“ током читаве школске године;
- организовати достављање видео спота, радио цингла радио станицама, пратити емитовање истог;
- представници Агенције ће учествовати у радио и телевизијским емисијама које ће пропратити кампању, а ће бити пропраћена и на веб страници;

- Агенција ће по завршетку кампање сачинити детаљан извјештај о реализацији кампање.

АУТО- МОТО САВЕЗ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

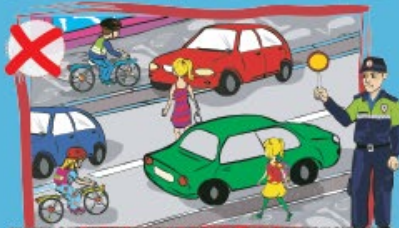
- Ауто-мото савез Републике Српске ће финансирати израду и штампање летака, плаката, распореда часова, те набавку мајица и свјетлоодбојних тракица;
- Организовати и финансирати извођење едукативне представе „Саобраћајне чаролије“;
- Преко Ауто-мото друштава организоваће се предавања по основним школама у Републици Српској, те вршити подјела материјала намјењених провођењу активности ученицима, возачима и родитељима;
- Представници АМС РС и ауто-мото друштава учествоваће у радио и телевизијским емисијама које ће пропратити превентивно-едукативну активност;
- Учесници у саобраћају биће информисани о превентивно-едукативној активности у свакодневним информисањима о стању и проходности путева у медијима, од стране ИНФО – центра АМС РС, а активност ће бити пропраћена и на веб страни АМС РС и ауто-мото друштава.

ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

- Јединице локалне самоуправе (ЈЛС) ће, у складу са својим расположивим средствима, учествовати кроз следеће активности:
 - обезбједити емитовање радио цингла на локалним радио станицама и видеа на телевизијским станицама;
 - постављање објеката за смиривање саобраћаја („лежећи полицајци“, вибрационе траке и др.);
 - обезбједити бољу освјетљеност околине, објеката који користе ђаци и површина које користе пјешаци;
 - уклањање препрека са површина које су намјењене за кретање пјешака;
 - на путевима којим управљају, обнављање хоризонталне и вертикалне саобраћајне сигнализације и опреме пута у зони школа;
 - едукација ученика у сарадњи са МУП РС, АМС РС, АБС РС, или самостално о безбједном понашању у саобраћају;
 - идентификовање безбједних путева којима се дјеца требају кретати до школе.

ПРИЛОГ 1. ИНФОГРАФ

ЛЕКЦИЈЕ КОЈЕ ЖИВОТ ЗНАЧЕ

УЛИЦОМ СЕ НЕ КРЕТЕ ОВАКО, СВЕ ЈЕ ПОБРКАНО. ПЕШАЦИ ИДУ КОЛОВОЗОМ, БИЦИКЛИСТИ КОЛОВОЗОМ И ТРОТОАРОМ, ВОЗИЛА БИЦИКЛИСТИЧКИМ СТАЗАМА.

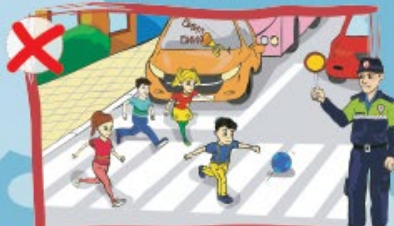
ПЕШАЦИ ИДУ ТРОТОАРОМ, БИЦИКЛИСТИ ИДУ БИЦИКЛИСТИЧКОМ СТАЗОМ, ВОЗИЛА ИДУ КОЛОВОЗОМ.

АКО ПОСТОЈИ СЛОБОДАН ТРОТОАР, НЕ ИДИ КОЛОВОЗОМ, НИТИ БЛИЗУ ИВНЦЕ КОЛОВОЗА.

ИДИ ТРОТОАРОМ, ШТО ДАЉЕ ОД КОЛОВОЗА. НЕКА ОДРАСЛА ОСОБА БУДЕ ИЗМЕЂУ ТЕБЕ И ВОЗИЛА И НЕКА ТЕ ЧВРСТО ДРЖИ ЗА РУКУ.

НИКАДА НЕМОЈ ДА ТРЧИШ, НИТИ ДА ИДЕШ УКОСО ПРЕКО УЛИЦЕ! НЕМОЈ ДА ТРЧИШ НИ ПРЕКО "ЗЕБРЕ", ЈЕР ТАДА ВОЗАЧИ НЕМАЈУ ВРЕМЕНА ДА СТАНУ И ДА ТЕ ПРОПУСТЕ.

УВИЈЕК ИДИ ПРЕКО "ЗЕБРЕ", ПРИМЕ ПРЕЛАСКА УЛИЦЕ, СТАНИ, ОСЛУШНИ, ПОГЛЕДАЈ ЛИЈЕВО И ДЕСНО, ПА ОПЕТ ЛИЈЕВО И ТЕК КАДА НЕМА ВОЗИЛА, КРЕНИ!

АКО НЕКО ВОЗИЛО СКРЕТЕ, САЧЕКАЈ ДА СТАНЕ И ДА ТЕ ПРОПУСТИ.

АКО ЈЕ НА ТВОЈ ПЕШАЧКОМ СЕМАФОРУ ЦРВЕНО СВЈЕТЛО (ШРБЕНИ ЧИКО) СТАНИ И САЧЕКАЈ ВОЗИЛА ТАДА ИМАЈУ ЗЕЛЕНО СВЈЕТЛО И МОГУ ДА ИДУ БЕОМА БРЗО.

НЕМОЈ ДА СЕ ИГРАШ НА КОЛОВОЗУ, ЧАК НИ НА МЈЕСТИМА ГДЈЕ ИМА МАЛО САОБРАЋАЈА. КОЛОВОЗ СЛУЖИ ЗА КРЕТАЊЕ ВОЗИЛА.

НАЈБЕЗБЈЕДНИЈЕ СЕ ИГРАТИ ШТО ДАЉЕ ОД САОБРАЋАЈА!

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ И АДМИНИСТРАТИВНИХ ПРАВА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ПРИЛОГ 2. ЛЕТАК

Чика возачу!

Смањи брзину код моје школе!

(Милица, II₅)

Тротоар је наш, коловоз је ваш!

(Мирјана III₁)

Моји кораци су мали,
буди стрпљив док прелазим улицу!

(Никола, I₃)

РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО САОБРАЋАЈА И ВЕЗА

РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА

РЕПУБЛИКА СРПСКА
АГЕНЦИЈА ЗА БЕЗБЕДНОСТ САОБРАЋАЈА

РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕЈЕТЕ И КУЛТУРЕ

АУТО-МОТО САВЕЗ
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

